

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 20/2011 van
20 juli 2011**

**Betreft: aanvraag tot machtiging voor de mededeling van persoonsgegevens van
landbouwers door het Agentschap voor Landbouw en Visserij aan het Federaal Agentschap
voor Nucleaire Controle (FANC)**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het E-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
4. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

5. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 8 juni 2011;
6. Gelet op de bijkomende informatie, ontvangen per mail op 23 juni 2011;
7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de het Agentschap voor Landbouw en Visserij, ontvangen op 28 september 2010;
8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het FANC, ontvangen op 8 juni 2011;
9. Gelet op de bijkomende informatie i.v.m. de beveiliging van het FANC, ontvangen op 14 juli 2011;
10. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van Studiecentrum voor Kernenergie (SCK•CEN), ontvangen op 15 juni 2011;
11. Beslist op 20 juli 2011, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) heeft tot opdracht een radiologische toezichtprogramma van het Belgische grondgebied uit te voeren, conform de Europese richtlijnen en de Belgische wetgeving. Dergelijk toezichtprogramma vereist staalnames van rivieren, waterlopen, drinkwater, sedimenten, luchtmonsters en ook van melk.

13. De controle op melk richt zich op een mogelijk gevoelige vector in geval van radioactieve besmetting die snel via het gras in de koeien en vervolgens in de melk terecht komt. Gezien de snelheid van de melkdistributie, zou jodium snel door de bevolking worden opgenomen met risico op schildklierbestraling.

14. Het FANC bepaalt de staalnamestrategie en de staalnameplaatsen. De uitvoering van de staalnames voor de regio Vlaanderen wordt in opdracht van het FANC uitgevoerd door het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK•CEN). Om te komen tot een representatief aantal staalnamepunten, m.n. de melkerijen in Vlaanderen, heeft het FANC nood aan een aantal gegevens van het Agentschap voor Landbouw en Visserij:

- Ligging melkerij;
- Omzet per bedrijf in liter melk per maand;
- Naam van de landbouwer die melk levert aan melkerijen;
- Adres van de landbouwer;
- Exploitatienummer van de landbouwer die levert aan de koper.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

15. Bepaalde van deze gegevens, vermeld in randnummer 14, waaronder naam en adres van de landbouwer, exploitatienummer landbouwer moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP. De gevraagde gegevens zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd.

16. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het E-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie¹ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

17. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij. Dit agentschap is opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2006 als een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij. Het Agentschap LV is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het E-govdecreet.

18. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

19. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Bovendien staat artikel 4, §1, 2°, WVP, de verwerking slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

20. Het Agentschap voor Landbouw en Visserij is bij besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 houdende bepalingen tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het mestbeleid en van het landbouwbeleid, aangeduid als de bevoegde instantie voor de identificatie en registratie in het GBCS (Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem) van de landbouwers en van de

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

landbouwgronden, als bepaald in het decreet van 22 december 2006 tot inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid. Het Agentschap voor Landbouw en Visserij organiseert hiertoe een jaarlijkse verzamelvraag bij alle landbouwers in Vlaanderen. Via de verzamelvraag hebben landbouwers de verplichting tot het aangeven van percelen in het kader van de melkquotumreglementering of om steun voor gekoppelde premies aan te vragen. Maandelijks dienen alle Vlaamse kopers die rechtstreeks melk aankopen bij Vlaamse of Waalse landbouwers de hoeveelheden melk volle melk die aan hen werden geleverd in de voorbije maand, over te maken aan het ALV. De leveringsgegevens worden in rekening gebracht bij de berekening van de heffing in de melk- en zuivelsector. Een landbouwer mag geen melk leveren aan een koper die niet erkend werd door het ALV.²

Doeleinde van de verdere verwerking:

21. De machtiging wordt gevraagd door het FANC met het oog op het nemen van een representatief aantal melkstalen. Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle is een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid (instelling van openbaar nut van categorie C) die werd opgericht door de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortvloeiende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle. Het FANC is volledig operationeel sinds 1 september 2001. Op deze datum is het Koninklijk besluit van 20 juli 2001 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking, van de werknemers en het leefmilieu tegen het gevaar van de ioniserende stralingen in werking getreden. Door dit besluit wordt de wet van 15 april 1994 effectief uitgevoerd en worden de uitvoeringsmodaliteiten betreffende de opdrachten van het FANC duidelijk omschreven. Het bevat het overgrote gedeelte van de Belgische reglementering op het vlak van de bescherming van de bevolking en het leefmilieu tegen het gevaar van ioniserende stralingen. Het FANC heeft als missie om de gezondheid van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu te beschermen tegen de negatieve effecten van ioniserende straling.

22. In het kader van artikel 36 van het Euratom hebben de Europese lidstaten de verplichting te voldoen aan de eisen van de Europese Commissie³ inzake de mededeling van controlegegevens over radioactiviteit in het leefmilieu (radioactiviteit van de lucht, stofdeeltjes in de lucht, oppervlaktewater en drinkwater, melk en levensmiddelen). Het radiologisch toezichtprogramma van het Belgische grondgebied wordt uitgevoerd in opdracht van het FANC. Het toezicht op de voedselketen voorziet onder meer in de controle van melk.

23. De VTC is van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden van de verdere verwerking welbepaald en uitdrukkelijk zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

² Verordening (EG) nr. 595/2004 van de Commissie van 30 maart 2004 houdende de vaststelling van Verordening (EG) nr. 1788/2003 van de Raad tot vaststelling van een heffing in de sector melk- en zuivelproducten; Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 26 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten.

³ Aanbeveling 2000/473/Euratom van de Europese Commissie van 8 juni 2000 inzake de toepassing van artikel 36 van het Euratom-Verdrag betreffende de controle van de omgevingsradioactiviteit ter beoordeling van de blootstelling van de bevolking.

Verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde:

24. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, met name het ter beschikking stellen van persoonsgegevens aan het FANC, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking. Dit onderzoek naar de verenigbaarheid wordt gedaan in functie van de redelijke verwachtingen van de betrokkene en van de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

25. België is, zoals alle lidstaten van de Europese Unie, verplicht te voldoen aan de eisen van de Europese Commissie in het kader van artikel 36 van het Euratom-Verdrag inzake de mededeling van controlegegevens over radioactiviteit in het leefmilieu. Dit omvat de voorschriften betreffende de opvolging van de voedselketen volgend uit de beschermingsmaatregelen na de ramp in Tsjernobyl evenals de aanbeveling 2000/473/Euratom betreffende artikel 36 van het Euratom-Verdrag, dat in punt 4 voorziet dat de lidstaten de Commissie alle nodige gegevens dienen mee te delen ter controle van de radioactiviteit teneinde globale informatie te verkrijgen over de opname van radioactiviteit door de mens, via de voedselketen, en dus over de vrijgekomen doses.

26. Het radiologisch toezichtprogramma van het Belgische grondgebied, uitgevoerd in opdracht van het FANC, vereist naast meerdere staalnames van rivieren, waterlopen, drinkwater, sedimenten, luchtmonsters, ook een bemonstering van melk. Het toezicht op de voedselketen voorziet de controle van melk (supermarkten en zuivelbedrijven die melk ophalen bij een groot aantal boerderijen), drinkwater en levensmiddelen, afgenomen op markten en bij kleinhandelaars. Voor Vlaanderen wordt het toezichtprogramma uitgevoerd door het SCK•CEN.

27. Voorheen waren er 3 staalnamepunten in Brussel, Mol en Doel. Een representatieve controle vereist meer dan 3 staalnamepunten voor de bemonstering van melkstalen. Er zijn gegevens nodig van een 120 tot 150 potentiële staalnamepunten. Daaruit wordt een representatief aantal geselecteerd door het FANC, waarna het SCK•CEN instaat voor de uitvoering van de staalnames op deze geselecteerde plaatsen. Vandaar de nood aan gegevens van melkerijen in Vlaanderen, vermeld in randnummer 14.

28. Uitgaande van het oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking, kan niet geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking. Toch kunnen de gevraagde gegevens aangewend worden voor een later bepaald doeleinde, mits inachtneming van alle bepalingen van de WVP (informatieplicht t.a.v. de betrokkenen over het nieuwe doeleinde, voldoen aan het proportionaliteitsprincipe, vermeld in art. 4, §1, 3°, WVP, een grondslag voor de verwerking, vermeld in art. 5 WVP, aangifteplicht)⁴.

⁴ Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake *Mobile mapping*.

29. Aangezien de gegevens van de landbouwers/melkerijen nodig zijn voor de controle van melk, kan men stellen dat het tot de redelijke verwachtingen behoort van de betrokkenen dat hun persoonsgegevens kunnen opgevraagd worden bij de dienst van de Vlaamse overheid die belast is met uitvoeren van maatregelen op Europees en Vlaams niveau voor de landbouw, nl. het Agentschap Landbouw en Visserij. Het Agentschap voor Landbouw en Visserij de bevoegde instantie voor de identificatie en registratie in het GBCS (Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem) van de landbouwers en van de landbouwgronden. Het Agentschap voor Landbouw en Visserij organiseert hiertoe een jaarlijkse verzamelvraag bij alle landbouwers in Vlaanderen, waarbij ook de referentiehoeveelheden melk en zuivelproducten dienen vermeld⁵. Maandelijks dienen alle Vlaamse kopers die rechtstreeks melk aankopen bij Vlaamse of Waalse landbouwers de hoeveelheden volle melk die aan hen werden geleverd in de voorbije maand, over te maken aan het Agentschap voor Landbouw en Visserij. Deze leveringsgegevens worden in rekening gebracht bij de berekening van de heffing in de melk en zuivelsector. Een landbouwer mag geen melk leveren aan een koper die niet erkend werd door het Agentschap voor Landbouw en Visserij.

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

30. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

31. Het FANC wenst van het Agentschap voor Landbouw en Visserij volgende gegevens te verkrijgen:

- Ligging van de melkerij;
- Omzet per bedrijf in liter melk per maand;
- Naam van de landbouwer die melk levert aan melkerijen;
- Adres van de landbouwer;
- Exploitatienummer van de landbouwer die levert aan de koper.

32. De nood aan bovenstaande gegevens worden verantwoord door:

- De ligging van de melkerij: om realistische meetpunten voor staalname te bepalen;
- Omzet per bedrijf in liter melk per maand: om te bepalen hoeveel staalnames moeten uitgevoerd worden op de melkerij;
- Naam van de landbouwer die melk levert aan melkerijen: de betreffende landbouwer moet gecontacteerd worden voor het uitvoeren van de staalnames en voor praktische afspraken ;
- Adres van de landbouwer: voor de lokalisatie van de bedrijven rond de melkerij;

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2005 betreffende de toepassing van de heffing in de sector melk en zuivelproducten.

- Exploitatienummer van de landbouwer die levert aan de koper (het is mogelijk dat een landbouwer meerdere exploitaties heeft, waarvan een melk levert): voor de traceerbaarheid van de melk die wordt binnengebracht bij de melkerij.

33. In het licht van de onder randnummers 21-22 omschreven doeleinden, kan gesteld worden dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

34. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

35. De opgevraagde gegevens worden door het FANC bewaard zolang de betreffende landbouwer aan de specifieke melkerij blijft leveren. De VTC neemt hiervan akte en benadrukt dat de gegevens na de periode dienen vernietigd te worden.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

36. De gegevens worden eenmalig opgevraagd voor de doeleinden, vermeld in randnummers 21-22. Het gaat om de gegevens van 120 tot 150 potentiële staalnamepunten.

37. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. De staalnamepunten blijven onveranderd, maar er dienen elke jaar staalnames te gebeuren.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

38. Enkel de medewerkers van het FANC zullen toegang hebben tot de gegevens, vermeld in randnummers 14 en 31. Na het definiëren van de staalnamepunten, worden deze locaties meegedeeld aan het SCK•CEN, zodat de staalnames kunnen uitgevoerd worden. De gegevens die aan het SCK•CEN worden bezorgd zijn anonieme gegevens.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

39. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

40. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b),

WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

41. De betrokken melkerijen en landbouwers dienen op de hoogte te worden gebracht van de doorgifte van hun gegevens aan het FANC. Aangezien het gaat om 120 tot 150 potentiële staalnamepunten suggereert de VTC dat het Agentschap voor Landbouw en Visserij de betrokkenen op de hoogte brengt van de doorgifte van de gegevens aan het FANC door een gemotiveerde brief, met vermelding van de gegevens en de doeleinden van de verdere verwerking.

B.4. BEVEILIGING

42. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

B.4.1. Op het niveau van de aanvrager

43. Uit de door het FANC bezorgde stukken blijkt dat zij beschikt over een informatieveiligheidsconsulent en een schriftelijk veiligheidsbeleid⁶ en de nodige veiligheidsmaatregelen, zoals blijkt uit de bij de aanvraag gevoegde stukken.

B.4.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

44. Het veiligheidsbeleid van het Agentschap voor Landbouw en Visserij werd gescreend naar aanleiding van een machtigingsdossier, ingediend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, Afdeling Sociale Zekerheid.⁷ De veiligheidsconsulent van het Agentschap voor Landbouw en Visserij is geregistreerd voor de informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

⁶ In het veiligheidsbeleid wordt verwezen naar de veiligheid en *Information Security Management System* van de KSZ.

⁷ Beraadslaging nr. 08/009 van 5 februari 2008 met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens aan het Agentschap Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid.

IV. BESLUIT

45. De VTC **machtigt** het Agentschap voor Landbouw en Visserij tot mededeling van de persoonsgegevens aan het FANC voor de doeleinden, vermeld in randnummers 21-22, en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

46. De VTC bepaalt dat het Agentschap voor Landbouw en Visserij haar een kopie bezorgt van de kennisgeving aan de betrokken melkerijen en landbouwers, vermeld in randnummer 41.

De Voorzitter

Willem Debeuckelaere